

Република Србија
КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ
КОНКУРЕНЦИЈЕ
Број: 1/0-06-515/09-2
Датум: 1.12.2009. године
Београд

ЦЕНТРОПРОИЗВОД А.Д.
Менаџер правне службе Саша Јанићијевић
Добановачки пут бб
11 271 Сурчин

ПРЕДМЕТ: Мишљење у вези са применом прописа у области заштите конкуренције

Захтевом број 1/0-06-515/09-1 од 23.11.2009. године тражили сте Мишљење у вези са применом прописа у области заштите конкуренције и то:

1. да ли је према Закону о заштити конкуренције дозвољено произвођачима да именују ексклузивног дистрибутера преко кога врше продају тзв. малим купцима, док продају тзв. великим купцима директно врши произвођач;
2. да ли се сматра рестриктивним споразумом уколико произвођач уговором обавезе дистрибутера преко кога врши дистрибуцију својих производа да исти не сме вршити дистрибуцију конкурентских производа;
3. да ли се сматра рестриктивним споразумом уколико произвођач уговором обавезе дистрибутера преко кога врши дистрибуцију својих производа, да исти не сме вршити дистрибуцију било којих других производа унутар сектора који се бави дистрибуцијом његових производа и
4. да ли се сматра рестриктивним споразумом уколико је уговором одређена висина рабата коју купац робе може да пренесе својим купцима.

На основу члана 21. став 1. тачка 8) Закона о заштити конкуренције („Службени гласник РС” бр. 51/09) а поводом поднетог захтева, Савет Комисије за заштиту конкуренције на 140. седници одржаној 1.12.2009. године издао је следеће мишљење.

1. У складу са чланом 10. Закона, споразуми између учесника на тржишту који имају за циљ или последицу значајно ограничавање, нарушавање или

спречавање, конкуренције на територији Републике Србије забрањени су и ништави, осим у случајевима изузећа од забране у складу са овим законом. Уговором о ексклузивној дистрибуцији се по природи тог уговора ограничава конкуренција, али тај уговор може бити изузет од забране под условима предвиђеним законом и подзаконским актима. Услови за изузимање од забране су прописани чл. 11. и 12. Закона, као и чланом 13. Закона, односно доношењем Уредбе ће бити одређене категорије споразума које се изузимају од забране и ближе ће бити прописани посебни услови за изузеће од забране рестриктивног споразума. Такође су дозвољени споразуми мањег значаја ако укупан тржишни удео уговорних страна на релевантном тржишту не прелази износе утврђене чланом 14. Закона под условом да циљ хоризонталног споразума није одређивање цена или ограничавање производње или продаје, односно подела тржишта снабдевања, као и да циљ вертикалног споразума није одређивање цене, односно подела тржишта. Исто важи и за уговор о дистрибуцији у којем произвођач за себе задржава тзв. велике купце, што значи да та одредба сама по себи није забрањена.

2. Уговор којим је произвођач обавезао дистрибутера преко кога врши дистрибуцију својих производа да исти не сме вршити дистрибуцију конкурентских производа се сматра Уговором о ексклузивној дистрибуцији и може бити изузет од забране само под условима предвиђеним законом и подзаконским актима, па ће наведена одредба бити цењена у контексту целог уговора, односно његовог трајања, услова конкуренције на релевантном тржишту и тржишног удела уговорних страна.
3. Одредба уговора којим је произвођач обавезао дистрибутера преко кога врши дистрибуцију својих производа да исти не сме у оквиру сектора који се бави дистрибуцијом производа произвођача, да дистрибуира не само конкурентске производе произвођача него и било које друге производе представља наметање ограничења које би само у изузетним случајевима могло испунити опште услове за изузеће из члана 11. Закона. У принципу се овом одредбом спречава дистрибутер да предузима пословне активности које нису ни у каквој вези са дистрибуцијом производа произвођача из ког разлога и нема економског оправдања за уговарање овакве одредбе, те иста најчешће не би могла бити изузета од забране.
4. Уговор којим је продавац одредио висину рабата коју купац робе може да пренесе својим купцима јесте споразум којим се битно ограничава конкуренција, имајући у виду да је купац као учесник на тржишту слободан да самостално предузима своје пословне активности. На овај начин продавац посредно одређује купцу малопродајну цену производа, из ког разлога би се према члану 10. Закона такав уговор сматрао рестриктивним споразумом, односно уговором којима се непосредно или посредно утврђују куповне или продајне цене или други услови трговине а такви споразуми су забрањени и ништави. Наметање овакве обавезе купцу представља ограничење које ниједан вертикални споразум не сме да садржи. Стога је чланом 14. Закона прописано да чак ни споразуми мањег значаја не могу

бити дозвољени ако је циљ вертикалног споразума одређивање цене, односно подела тржишта.

ПРЕДСЕДНИЦА КОМИСИЈЕ

Проф. др Дијана Марковић Бајаловић